

Αποφάσεις ΔΣ

Συνεδρίαση 3/5/2011

Παρόντες: Β. Μουστάκης, Β. Διγαλάκης, Ε. Μανούσογλου, Ι. Παπαευσταθίου, Ν. Καλλίθρακας

Συζητήθηκαν τα ακόλουθα θέματα και ελήφθησαν οι αντίστοιχες αποφάσεις:

1. Σύγκληση ΓΣ για τη συμμετοχή του Συλλόγου στη θεσμική ολοκλήρωση της ΠΟΣΔΕΠ. Το θέμα αυτό αφορά τη συγκρότηση της ΠΟΣΔΕΠ σε Σωματείο και περιλαμβάνει την κατάθεση του καταστατικού της Ομοσπονδίας στο Πρωτοδικείο. Η θεσμική ολοκλήρωση αποφασίστηκε στο 10^ο συνέδριο (13-16/1/2011). Για τη συμμετοχή του Συλλόγου μας απαιτείται απόφαση της ΓΣ ή του ΔΣ (αυτό δεν ξεκαθαρίζεται στο καταστατικό μας και κατά συνέπεια παραπέμπεται στη ΓΣ). **Το ΔΣ αποφάσισε ομόφωνα τη σύγκληση Γενικής Συνέλευσης την Τετάρτη 11/5/2011 και ώρα 13:00 σε Αίθουσα που θα ανακοινωθεί.** Με τη σύγκληση της ΓΣ συνδυάζεται και το θέμα #3, παρακάτω.
2. ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ. **Ομόφωνη απόφαση.** Το ΔΣ μελών ΔΕΠ Πολυτεχνείου Κρήτης στις 18-1-2011 είχε με ομόφωνη απόφασή του διατυπώσει μια σειρά από σοβαρά ερωτήματα και προβληματισμούς, σχετικά με τις διαδικασίες αξιολόγησης του προγράμματος χρηματοδότησης διδακτορικής έρευνας «Ηράκλειτος» (ανακοίνωση αποτελεσμάτων «σε δόσεις», κατάλογος κριτών που χρησιμοποιήθηκαν, αριθμός προτάσεων που απορρίφθηκαν κατά τον έλεγχο πληρότητας, ενημέρωση δικαιούχων κ.ά.). Τα ερωτήματα αυτά έχουν ήδη αποσταλεί (από 5/2/2011) στην αρμόδια διαχειριστική αρχή. Επίσης πολλοί συνάδελφοι έχουν ζητήσει με αιτήματά τους (εδώ και πάνω από δύο μήνες) το αυτονόητο, δηλ. να έχουν πρόσβαση στα φύλλα αξιολόγησης των προτάσεών τους και τις βαθμολογίες τους. Δεδομένου ότι το άρθρο 10 του Συντάγματος προβλέπει την παροχή πληροφοριών, εγγράφων κ.λπ. μέσα σε προθεσμία όχι μεγαλύτερη των 60 ημερών, καλούμε το Υπουργείο και τη διαχειρίστρια αρχή να συμμορφωθούν άμεσα με το Σύνταγμα, να απαντήσουν στα ερωτήματα που τους έχουν τεθεί, καθώς και να στείλουν τις βαθμολογίες και τα φύλλα αξιολόγησης. Το Υπουργείο έχει ανακοινώνει (χωρίς να το πράξει έως τούδε) ότι θα δώσει στους υποψήφιους διδάκτορες πρόσβαση στα φύλλα αξιολόγησης. Επισημαίνουμε ότι μια τέτοια διαδικασία αντίκειται στο νόμο, δεδομένου ότι τις προτάσεις τις υπέβαλαν τα μέλη ΔΕΠ. Τέλος, ζητάμε την άμεση έναρξη της καταβολής των υποτροφιών των μεταπτυχιακών φοιτητών που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα «Ηράκλειτος» και η οποία καθυστερεί αδικαιολόγητα εδώ και πολλούς μήνες.
3. Εξελίξεις στο χώρο της Ανώτατης Παιδείας. Υπόψη του ΔΣ τέθηκε η πρόσφατη έκθεση της διεθνούς συμβουλευτικής επιτροπής για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ακολούθησε συζήτηση με βάση δύο σχέδια (από τα μέλη Ν. Καλλίθρακα και Β. Μουστάκη). Το ΔΣ **ομόφωνα** αποφάσισε να μην

προχωρήσει στη λήψη απόφασης, παρά το γεγονός ότι σε αρκετά σημεία υπήρξε σύγκλιση στις απόψεις που κατατέθηκαν, και να συμπεριλάβει ως **πρώτο** θέμα στη επικείμενη **Γενική Συνέλευση (11/5/2011)** τη συζήτηση για τις «Εξελίξεις στο χώρο της Ανώτατης Παιδείας». Παράλληλα, επισυνάπτονται τα σχέδια των προαναφερόμενων συναδέλφων που ελπίζουμε να προκαλέσουν βάση για περαιτέρω διάλογο μεταξύ όλων μας.

Για το ΔΣ

Βασίλης Μουστάκης

Πρόεδρος

Μανόλης Μανούτσογλου

Γραμματέας

Σχόλια στην έκθεση της διεθνούς συμβουλευτικής επιτροπής

Β. Διγαλάκης, Β. Μουστάκης και Ι. Παπαευσταθίου
Χανιά, 3/5/2011

Σχετικά την έκθεση της διεθνούς συμβουλευτικής επιτροπής για την τριτοβάθμια εκπαίδευση (<http://ypepth.opengov.gr/panaretos/?p=6445>) έχουμε να τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

1. Απουσιάζει το υλικό που χρησιμοποιήθηκε ως βάση για επεξεργασία και περαιτέρω εξαγωγή συμπερασμάτων (στο Προοίμιο της Έκθεσης, 5^η παράγραφος αναφέρεται ότι: [η] «παρούσα έκθεση συνετάχθη από τα πέντε αυτή μέλη της επιτροπής, με βάση τις σημειώσεις τους από συζητήσεις που είχαν κατ' ιδίαν αλλά και με εκπροσώπους, υλικό το οποίο παρασχέθηκε εκ των προτέρων και επιπλέον εγγράφων στα οποία είχαν πρόσβαση πριν από την συνάντηση»). Έτσι δεν είναι σαφές ποιο είναι το αναφερόμενο υλικό και δεν δίνεται η δυνατότητα σε κάποιο τρίτο να επεξεργαστεί το υλικό και να κρίνει την ορθότητα των εξαγόμενων στη συνέχεια συμπερασμάτων. Στην ουσία είναι σαν ακαδημαϊκό άρθρο που δεν έχει αναφορές στη βιβλιογραφία.
2. Πολλές από τις επισημάνσεις είναι γενικές, ασαφείς και σε ένα μεγάλο βαθμό ήδη γνωστές. Για παράδειγμα, η επισήμανση ότι: «η οργάνωση και διοίκηση του ελληνικού πανεπιστημίου φαίνεται να μην συμβαδίζει με τις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας και τις αρχές και αξίες πάνω στις οποίες στηρίχθηκε η δημιουργία του Ελληνικού πανεπιστημιακού συστήματος» (Προοίμιο, 3^η παράγραφος) στερείται σαφήνειας διότι πουθενά στη συνέχεια δεν ξεκαθαρίζεται ποιες είναι αυτές οι αρχές. Το ίδιο ισχύει και στο σημείο 3, ενότητα Β. Ευρήματα όπου αναφέρεται ότι: «[το] μέγεθος της πρόκλησης και το επείγον της αναγκαιότητας να αντιμετωπισθεί, απαιτεί όχι μόνο μεταρρύθμιση, αλλά και μια αλλαγή στην κοινωνικό-πολιτική κουλτούρα». Πουθενά στο κείμενο δεν αναλύεται η νοοτροπία και η προτεινόμενη αλλαγή στην νοοτροπία. Το ίδιο ισχύει, και ακόμη μεγαλύτερο βαθμό, στις Γενικές Συστάσεις (ενότητα III).
3. Απουσιάζει η μεθοδολογία της ανάλυσης που ακολουθήθηκε. Δηλαδή, ο τρόπος με τον οποίο αξιολογήθηκε το πρωτογενές υλικό προκειμένου να καταλήξει η έκθεση στις «Γενικές Συστάσεις». Επίσης, απουσιάζει η καταγραφή των άρχων με βάση τις οποίες η επιτροπή καταλήγει στις «Συστάσεις».
4. Πολλές από τις προτάσεις δεν αιτιολογούνται. Παραδειγματικά αναφέρουμε την πρόταση για επιλογή μελών ΔΕΠ (βλέπε ενότητα Γ: Ενδυνάμωση της Ακαδημαϊκής Διοίκησης: η Ακαδημαϊκή Σύγκλητος): «[στην] περίπτωση των επιλογών μελών του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού, η πρόταση θα πρέπει να γίνεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος προς τον Κοσμήτορα και εν συνεχεία από τον Κοσμήτορα προς τον Αντιπρόεδρο Ακαδημαϊκών Υποθέσεων (Αντιπρύτανη) ή τον Πρόεδρο

(Πρύτανη). Παρόμοια διαδικασία πρέπει να ακολουθείται και για τις προαγωγές μελών του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού». Η συγκεκριμένη πρόταση καταστρατηγεί την ακαδημαϊκή ελευθερία των τμημάτων, συνιστά υπερβολική συγκέντρωση αρμοδιοτήτων σε ένα πρόσωπο και για αυτούς τους λόγους μας βρίσκει καθολικά αντίθετους.

5. Γενικά πιστεύουμε ότι για ένα τόσο κρίσιμο θέμα όσο είναι οι προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις στην τριτοβάθμια παιδεία θα έπρεπε να είχε ζητηθεί η συμβολή/συνεργασία με την επιτροπή των θεσμικών οργάνων της Πολιτείας (όπως ΑΔΙΠ, Σύγκλητοι ΑΕΙ, κ.λπ.), της ΠΟΣΔΕΠ ή/και της Συνόδου των Πρυτάνεων.

Συμπερασματικά, η Κυβέρνηση έχει κάθε δικαίωμα να ζητά τη γνώμη εμπειρογνομόνων που αυτή επιλέγει και ο καθένας μας κρίνεται από τις ενέργειες του. Όμως στη συγκεκριμένη περίπτωση η έκθεση δεν βοηθά στην επίλυση των προβλημάτων της Ανώτατης Παιδείας διότι καταλήγει σε κάποια ρηξικέλευθα Συμπεράσματα αυθαίρετα και χωρίς προηγουμένως να έχει καθορίσει το πλαίσιο και τη μεθοδολογία της ανάλυσης.

Απόψεις επί της Έκθεσης της «Διεθνούς Συμβουλευτικής Επιτροπής»

1) Συγκρότηση Επιτροπής.

Με την έκθεση της λεγόμενης «επιτροπής σοφών», το Υπουργείο Παιδείας δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων συνεχίζει τα τεχνάσματα με σκοπό να παραπλανήσει το ευρύτερο κοινό. Την ίδια πρακτική είχε ακολουθήσει και η προηγούμενη κυβέρνηση, ο νόμος που ισχύει σήμερα είναι αποτέλεσμα εισήγησης μιας άλλης «επιτροπής σοφών» (γιατί λοιπόν να θέλει πάλι αλλαγή και μάλιστα τόσο σύντομα;)

Αλλά και μόνον ο χαρακτηρισμός, από πολλά ΜΜΕ, ως «σοφών», επιτροπών που διορίζει το Υπουργείο με ασαφή κριτήρια, είναι επικίνδυνος από δημοκρατική άποψη. (Με ποιο δικαίωμα, εμείς οι κοινοί θνητοί, θα ... τολμήσουμε να διαφωνήσουμε με σοφούς;)

2) Σύνθεση - συμμετοχή των μελών της Επιτροπής.

Η Επιτροπή αποτελείτο από εννέα άτομα. Εξ αυτών μόνο τα πέντε κατάφεραν να έλθουν στην Ελλάδα κι αυτά για μία μόνον ημέρα (στις 17/12/2010), «λόγω δυσκολιών στον προγραμματισμό εξ αιτίας της ασυμβατότητας των προγραμμάτων». Από αυτό και μόνο αντιλαμβάνεται ο καθένας, τον χρόνο που διέθεσε η Επιτροπή για να ασχοληθεί με το θέμα.

Το Υπουργείο και αρκετά ΜΜΕ προσπάθησαν να δώσουν την εικόνα κάποιων τεχνοκρατών που «ουδέτερα» θέλησαν να μεταφέρουν τις γνώσεις τους. Ωστόσο, διαβάζοντας τα βιογραφικά των πέντε που ήλθαν (και συνέταξαν την Έκθεση) μόνον αυτό δεν προκύπτει:

Οι δύο εξ αυτών έχουν διατελέσει βασικά στελέχη τραπεζών, ένας ακόμη έχει διατελέσει επί πολλά έτη Υπουργός στη Νορβηγία. Τέλος, η προεδρεύουσα, η οποία σε συνέντευξή της στις 7/10/2010 στο www.esos.gr δήλωσε ... απολιτίκ(!), είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου Ανώτατης Εκπαίδευσης για την Εθνική Ασφάλεια των ΗΠΑ (National Security Higher Education Committee). Πρόκειται για έναν κρατικό οργανισμό που, όπως διαβάζουμε στην ιστοσελίδα του (www.nsep.gov/about/history/), έχει βασικό σκοπό την απονομή υποτροφιών σε αμερικανούς σπουδαστές για να μελετήσουν χώρες κρίσιμες για την εθνική ασφάλεια των Ηνωμένων Πολιτειών, δηλαδή καθόλου «απολιτίκ».

Το συμπέρασμα είναι πως πρόκειται για πολιτικά πρόσωπα - που προφανώς προωθούν συγκεκριμένες πολιτικές απόψεις - κι όχι για υποτιθέμενους «ουδέτερους τεχνοκράτες».

Στην υποβληθείσα Έκθεση η επιτροπή εκφράζει τον θαυμασμό της προς την ελληνική κυβέρνηση, ενώ η προεδρεύουσα δήλωσε στην προαναφερθείσα συνέντευξή της ότι ο

υφυπουργός κ. Πανάρετος είναι «ηγέτης» και «εξαιρετική προσωπικότητα». Είναι τουλάχιστον αντιδεοντολογικό (και αντιαισθητικό) κάποιος να σε διορίζουν, να εξαίρουν τις ικανότητές σου κι εσύ αμέσως μετά να δηλώνεις ότι είναι ηγέτες και ότι τους θαυμάζεις.

3) Πληροφόρηση - δεδομένα

Η έκθεση αναφέρει πως τη μια και μοναδική ημέρα που ήρθαν τα πέντε μέλη της επιτροπής «είχαν πρόσβαση σε εκθέσεις, έγγραφα και εδάφια του Ελληνικού Συντάγματος που αφορούν την τριτοβάθμια εκπαίδευση», συζήτησαν με την Υπουργό και τον Υφυπουργό Παιδείας δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Πρυτάνεις και Αντιπρυτάνεις καθώς και με αντιπροσώπους πολιτικών κομμάτων. Θαυμάζουμε την αποδοτικότητα των μελών της επιτροπής και το πόσα πολλά πράγματα κατάφεραν να κάνουν μέσα σε μία και μόνο μέρα (κουρασμένοι μάλλον κι από το ταξίδι). Ειδικά όμως το στοιχείο των συναντήσεων δημιουργεί πολλά ερωτηματικά αν δεν δοθούν τα ονόματα των συνομιλητών, ο χρόνος και ο τόπος των συναντήσεων, καθώς και τα κριτήρια με βάση τα οποία επελέγησαν οι συνομιλητές. Ερωτηματικά επίσης δημιουργεί η απουσία συνάντησής τους με τα κόμματα, την ΠΟΣΔΕΠ αλλά και τις Πρυτανικές αρχές των μεγάλων Πανεπιστημίων, σε αντίθεση με ότι γράφθηκε στην ιστοσελίδα του Υφυπουργού κ. Πανάρετου κατά τον ορισμό της Επιτροπής, δηλ. ότι «*θα επισκεφθεί την Ελλάδα και θα συναντήσει τους αρχηγούς των κομμάτων, τους φορείς της πανεπιστημιακής ζωής, κοινωνικούς φορείς και άλλους φορείς που σχετίζονται με την εκπαίδευση*» <http://ypepth.opengov.gr/panaretos/?p=2728>).

Στην Έκθεση δεν αναφέρεται ποια στοιχεία χορηγήθηκαν στην επιτροπή. Εφόσον όμως η πηγή τους ήταν αποκλειστικά το Υπουργείο (που δηλώνουν ότι θαυμάζουν), η πληροφόρησή τους κάθε άλλο παρά πολύπλευρη μπορεί να χαρακτηριστεί.

4) Διαπιστώσεις επί της Έκθεσης.

Ένα μεγάλο μέρος της Έκθεσης αποτελεί κοινοτοπίες, δεν θα ασχοληθούμε με αυτό. Θα επισημάνουμε μόνον ορισμένα κρίσιμα σημεία:

- Η επιτροπή ισχυρίζεται ότι «οι πανεπιστημιακοί χώροι δεν είναι ασφαλείς». Δεδομένου ότι σχεδόν όλα τα μέλη της Επιτροπής έχουν εργασθεί σε Πανεπιστήμια των ΗΠΑ, χώρα πρωταθλήτρια σε δολοφονίες μέσα σε πανεπιστημιακούς και σχολικούς χώρους, (έχουν καταγραφεί άνω των 100 συμβάντων πυροβολισμών και φόνων: http://en.wikipedia.org/wiki/School_shooting), είναι τουλάχιστον προσβλητικό κι επικίνδυνο να θέλουν να προτείνουν αντίστοιχους τρόπους «ασφάλειας».

- Η επιτροπή ισχυρίζεται ότι ελλείπουν στοιχεία σχετικά με την καταγραφή του ΔΕΠ, όταν τέτοια στοιχεία στέλνονται στις Γραμματείες των Τμημάτων σε “Excel” κάθε χρόνο. (Αν θέλει το Υπουργείο να τα επεξεργασθεί περαιτέρω, είναι δικιά του ευθύνη).
- Η επιτροπή ισχυρίζεται ότι υπάρχουν ελλείψεις στην καταγραφή των πανεπιστημιακών ερευνητικών δημοσιεύσεων και αναφορών. Ωστόσο είναι πρόσφατη η «βιβλιομετρική ανάλυση ελληνικών δημοσιεύσεων σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά» από το **Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης** (<http://www.ekt.gr/metrics/>), στην οποία διαπιστώνεται ότι «κατά τη διάρκεια της περιόδου 1993-2008, ο αριθμός των ελληνικών δημοσιεύσεων ακολουθεί συνεχή ανοδική πορεία, με αποτέλεσμα η Ελλάδα να παρουσιάζει από τους μεγαλύτερους ρυθμούς αύξησης μεταξύ των 27 χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και των 30 χωρών μελών του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ)». Το στοιχείο αυτό δεν αξιολογείται καθόλου από την Επιτροπή. Δεν της δόθηκε ή μήπως δεν θέλησε να το συμπεριλάβει;
- Η επιτροπή δεν ασχολήθηκε καθόλου με τη χρηματοδότηση της έρευνας. Η Ελλάδα κατέχει, δυστυχώς, μια από τις τελευταίες θέσεις (ως ποσοστό του ΑΕΠ) στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δόθηκε το στοιχείο στην Επιτροπή; Αν ναι, γιατί δεν το αξιολογεί; Αν όχι, γιατί δεν το ζήτησε;
- Η θέση της επιτροπής για λαμπρό ακαδημαϊκό παρελθόν της Ελλάδας, «μεγαλύτερο από όλες τις χώρες του δυτικού κόσμου», δείχνει άγνοια της ιστορίας, αφού το πρώτο ελληνικό πανεπιστήμιο ιδρύθηκε το 1837 (δηλ. όταν σε πολλές χώρες της Ευρώπης σημαντικά Πανεπιστήμια είχαν ήδη παράδοση 600 και 700 ετών). Αν βέβαια αναφέρεται στην ... αρχαία Ελλάδα, τότε μάλλον κινείται στο χώρο ανάμεσα στον εθνοκεντρισμό και την ιλαρότητα.
- Σχετικά με την ανεργία των ελλήνων πτυχιούχων αναφέρεται στη «μειωμένη ικανότητά τους να ανταγωνιστούν πτυχιούχους άλλων ευρωπαϊκών πανεπιστημίων». Κατέγραψε η Επιτροπή πολλούς πτυχιούχους ευρωπαϊκών πανεπιστημίων που να εργάζονται στην Ελλάδα και να αδυνατούν οι έλληνες πτυχιούχοι να τους ανταγωνισθούν; Θα έπρεπε κάποιος να είχε πληροφορήσει την Επιτροπή (και η ίδια να είχε ρωτήσει) για τους χιλιάδες αποφοίτους ελληνικών πανεπιστημίων που διαπρέπουν στο εξωτερικό.
- Εκείνο που προβλήθηκε περισσότερο, είναι η θέση της Επιτροπής ότι «ανάμεσα σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και σε μερικές άλλες χώρες (Αυστραλία, Ισραήλ, Ιαπωνία, Κορέα, Μεξικό), η Ελλάδα παρουσιάζει τις υψηλότερες δαπάνες ανά φοιτητή και την μεγαλύτερη αύξηση στις δαπάνες αυτές μεταξύ 1995 και 2005». Πρόκειται για έναν αυθαίρετο ισχυρισμό, για τον οποίο απαξιούν να δώσουν έστω και μία αναφορά ή έναν αριθμό που να τον στηρίζει. Αντίθετα, για το γεγονός ότι η δημόσια δαπάνη για την Παιδεία στην

Ελλάδα είναι από τις χαμηλότερες στην Ευρώπη [1] δεν βρίσκουν να πουν ούτε μια κουβέντα.

- Η πρότασή τους να καθορίζεται η επιλογή και η προαγωγή των μελών ΔΕΠ από τον Πρόεδρο και τον Πρύτανη δεν είναι μόνο υπερσυγκεντρωτική αλλά και επικίνδυνη.

Πολλά θα μπορούσε να αναφέρει κάποιος για το έργο και τις απόψεις της Επιτροπής. Όμως οι παραλήψεις της , η προχειρότητα, η μεροληπτική παράθεση, η αποσιώπηση στοιχείων, καθώς και η διαστρέβλωση δυσφημούν ευθέως το ελληνικό πανεπιστήμιο και τους λειτουργούς του. Καλούμε την ΠΟΣΔΕΠ να διερευνήσει όλες τις δυνατότητες ώστε να κινηθεί και νομικά εναντίον όλων όσων με τις πράξεις τους ή τις παραλήψεις τους οδήγησαν σε αυτή τη δυσφήμιση.

Μια τελευταία απορία: Ως γνωστόν όλες οι δαπάνες δημοσιοποιούνται δια νόμου. Ωστόσο στο πρόγραμμα «Διαύγεια» δεν καταφέραμε να βρούμε καμία δαπάνη (π.χ. μετάβασης – φιλοξενίας) της Επιτροπής. Άραγε δεν υπήρξε καμία δαπάνη του δημοσίου ή μήπως υπάρχουν μυστικά κονδύλια που τα διαχειρίζεται το Υπουργείο Παιδείας δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων κατά το δοκούν;

[1] Αριθμοί Κλειδιά της Εκπαίδευσης στην Ευρώπη 2009, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Eurydice, http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/key_data_series/105EL.pdf